

mindst to paa hinanden følgende Afdrag, og disse udgøre mindst $\frac{1}{10}$ af Købesummen for den eller de leverede Genstande. Det er naturligvis en Stønsag, om man vil vælge netop dette Forhold (efter den tyfste Lovs Forbillede) eller et andet, men den Tanke, som bør realiseres, er den, at Udeblivelse med et enkelt Afdrag ikke bør have en for Køberen i den Grad uforholdsmæssig udelæggende Virkning, og at selv Udeblivelse med et Par Afdrag ikke bør have slig Virkning, naar de kun repræsenterer en ubetydelig Del af Købesummen.

I denne Forbindelse optager Lovforlaget en Bestemmelse sigtende til at beskytte Køberen mod ubillige Straffevedtægter i Kontrakten, saameget mere som saadanne jævnlig vilde kunne benyttes til at fremkalde lignende for Køberen uheldige Resultater, som det i § 3 1ste Stykke omtalte. Hvis det kunde vedtages, at Udeblivelse med Afdragenes Erlæggelse i rette Tid skal medføre meget høje Bøder til Sælgeren, kan dette være lige saa eller mere trykkende for Køberen end en Vedtagelse om, at hele Købesummen skal forfalde. Et andet Eksempel, som er forekommet, er, at der betinges aldeles uforholdsmæssig høje Bøder til Sælgeren, f. Eks. hvis Køberen flytter uden at anmelde dette for Sælgeren o. desl., eller vel endog, at hele Købesummen tillige i slige Tilfælde skal forfalde til Betaling. At en Lov, der vil beskytte Køberen mod Sælgerens Overmagt i Forholdet, ogsaa bør være betænkt paa at raade Bod paa den Slags Ubilligheder, synes naturligt, ligesom det ogsaa er Tilfældet med den oven for nævnte tyfste Lov. Lovforlaget gaar derfor ud paa at bemyndige Domstolene til at nedhente slige Straffevedtægter til et saadant Beløb, som med Rimelighed kan anses for en passende Erstatning for det skete Brud paa Kontrakten, hvorved dog bliver at bemærke, at hvis Sælgeren i Anledning af det kan træde tilbage fra Kontrakten og vælger dette, vil han ikke alt i alt kunne kræve mere af Køberen, end Reglen i § 2 kan føre til.

Til § 4.

I Reglen vil Sælgeren i Kontrakten forbeholde sig, at Ejendomsretten til en solgt Ting ikke skal ophøre, førend Kontraktvilkarene over for ham ere opfyldte, og navnlig den helle Købesum er betalt. Dette Forbehold, for hvilket der efter den bestaaende Lovgivning ikke er noget til Hinder, maa erkendes at være naturligt og billigt i de fleste herhen hørende Tilfælde, ligesom den Beskyt-

telse, Sælgeren kan søge ved at træde tilbage fra Kontrakten, uden dette let bliver uvirksom. Sælgeren løber nemlig stor Risiko ved at give Tingen fra sig til en ham som oftest ubekendt og i og for sig uvederhæftig Køber. Den eneste virkelige Sikkerhed, han kan faa, bestaar derfor i Reglen i at kunne tage Tingen tilbage, hvis Køberen ikke betaler, samt deri, at han kan vindicere Tingen fra Tredjemand, hvis Køberen paa ulovlig Maade disponerer over den, f. Eks. ved at sælge eller pantsætte Tingen, saavel som deri, at et saadant Forhold fra Køberens Side er strafbart som Bedrageri. Vilde man udelukke Sælgeren fra at tage et saadant Forbehold med Hensyn til hans Ejendomsrets Vedvaren, vilde dette sikkert virke i den Grad hæmmende paa her omhandlede Handler, at det vilde være omtrent ensbetydende med at udelukke de ubemidlede Klasser fra at nyde godt af dem. Sælgeren vilde enten forlange Sikkerhed for Købesummen, hvilket Køberen som Regel ikke kan yde, eller han maatte søge Dækning for den Risiko, han løber, ved at sætte Prisen meget højt, og begge Dele vilde virke fordærveligt for den ubemidlede Køber.

Det tør derfor forudsættes som det sædvanlige, at Forbehold af Sælgerens Ejendomsret vil blive taget. Men i saa Fald bør det ikke være Sælgeren tilladt at betinge sig Ret til at komme i Besiddelse af Tingen i Kraft af Forbeholdet og samtidig hermed tillige fastholde Køberen ved Kontrakten. Det bør være Regel, at naar Sælgeren benytter dette sit Forbehold ved enten at forlange Tingen tilbage af Køberen eller, hvis denne ikke godvilligt giver den tilbage, ved med eller uden Rettens Hjælp at sætte sig i Besiddelse af den, maa det betragtes som en Tilbagetræden fra Kontrakten fra hans Side og derfor have de med en saadan ifølge Lovforlagets §§ 1, 2 og 3 forbundne Følger. Ejendomsforbeholdet maa siges at være benyttet, saa snart Sælgeren forlanger Tingen tilbage i Genhold til det, og altsaa allerede i det Øjeblik han, hvis Tingen ikke godvillig gives tilbage, har rekvireret det offentlige Hjælp til at faa den tilbage.

Det er en Selvfølge og ligger ogsaa i de i Lovforlaget brugte Udtryk, at kun den Tilbagegiver af Tingen, som er stet i Genhold til den forbeholdte Ejendomsret, har den ovennævnte Virkning af en Tilbagetræden fra Kontrakten fra Sælgerens Side, medens dette ikke gælder om en Tilbagegiver af Tingen, som kun sker, for at Sælgeren skal reparere den eller afhjælpe en eller anden Mangel ved den eller deslige.